

Лаврук Н. Ю, здобувачка вищої освіти;
Василик Л. Є., д-р наук із соц. комунікацій,
зав. кафедри журналістики
ЧНУ імені Юрія Федьковича

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛОКАЛЬНИХ МЕДІЙ КОЛОМИЇ У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ ВІЙНИ: АДАПТАЦІЯ, ВПЛИВ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ

У статті проаналізовано зміну контенту локальної журналістики під впливом повномасштабного російського вторгнення, адаптацію медіа до нових викликів.

Ключові слова: локальні медіа, війна, трансформація контенту, джерела інформації, жанри.

З початком повномасштабної війни в Україні докорінно змінився не лише соціально-політичний ландшафт країни, а й інформаційний простір, особливо – локальний. Саме місцеві медіа першими зіткнулися з потребою оперативно трансформувати власну діяльність: адаптувати редакційну політику, змінити формат подання матеріалів, звернутися до нових джерел інформації та відгукуватися на запити суспільства, що опинилося в умовах кризи. У цьому контексті розглянемо досвід медіа Коломийщини, які, попри обмежені ресурси, змогли виконати суспільну місію, ставши важливим інформаційним осередком на локальному рівні. Актуальність дослідження зумовлена потребою осмислення змін, що відбуваються у локальному медіасередовищі в умовах воєнного стану. Це дає змогу простежити трансформацію ролі місцевої журналістики: від інформування – до інструменту соціальної підтримки, згуртованості та опору агресору. Локальні видання стали майданчиком для спілкування між громадянами, владою, волонтерами й армією. Об'єктом дослідження є преса Коломийщини, предметом – зміни контенту місцевих видань в умовах війни: тематичні акценти, джерела інформації, жанрові трансформації. Мета роботи – виявити основні зміни у структурі, тематиці та способах подачі журналістських матеріалів у коломиїських медіа після початку повномасштабної агресії. Для досягнення мети окреслимо такі завдання: проаналізувати тематичну палітру публікацій у період воєнного часу; визначити основні джерела інформації, до яких звертаються журналісти; дослідити жанрові й стилістичні трансформації; оцінити роль місцевих медіа у формуванні інформаційної стійкості громади.

Війна стала каталізатором значних змін у структурі медіаконтенту. У перші дні вторгнення на перший план вийшли теми безпеки, евакуації, гуманітарної допомоги, роботи ТРО та ЗСУ. Редакції змінили формат: частина перейшла в онлайн-

режим, частина тимчасово припинила діяльність. Журналісти почали працювати в нових умовах – без світла, опалення, під час повітряних тривог, але з високою відповідальністю за точність і швидкість інформування населення. Коломийські медіа, зокрема газета «Вільний голос», онлайн-платформи «Глузд», «Коломийські вісті», «Інформатор Коломия», продемонстрували здатність до гнучкої адаптації. Наприклад, «Вільний голос» почав акцентувати на особистісних історіях захисників, медиків, волонтерів – матеріали емоційно забарвлені, часто включають прямі цитати, листи з фронту, що наближає тему до читача. Видання стало платформою для висловлення голосу народу, болю та гордості водночас. Інтернет-видання «Глузд» натомість обрало іншу редакційну стратегію – фокус на позитивні історії, психологічну підтримку аудиторії, натхнення. Тут розміщують розповіді про підприємців, які адаптували бізнес до нових умов, про людей, які організували волонтерські центри, допомагають армії чи переселенцям. У текстах часто використовуються елементи сторітелінгу, що робить матеріали близькими та зрозумілими читачеві. Видання «Коломийські вісті» тримає фокус на новинному складнику, оперативно повідомляє про втрати, зміни в логістиці гуманітарної допомоги, благодійні збори та ініціативи. Тут відчувається журналістська відповідальність за точність, достовірність і офіційність – головними джерелами інформації стають повідомлення міської ради, військової адміністрації, офіційних представників ЗСУ. «Інформатор Коломия» займає проміжну позицію між аналітичністю та емоційністю. Видання регулярно публікує тексти, що аналізують ситуацію в економіці Коломийщини в умовах війни, наприклад, коливання цін, стан місцевого бюджету, можливості для малого бізнесу. Поряд із цим – інтерв'ю з місцевими активістами, оцінки експертів, матеріали про переселенців, які стали частиною громади.

Трансформація джерел інформації – ще один важливий аспект. З одного боку, зросла роль офіційних повідомлень: штаби тероборони, обласні військові адміністрації, пресслужби державних структур. З іншого, – активізувалася взаємодія з громадськістю: журналісти дедалі частіше отримують інформацію через приватні повідомлення, коментарі, публікації в соцмережах. Умовно «народні» джерела стали важливим елементом оперативного інформування. Також змінилась жанрова палітра. Якщо раніше домінували традиційні новини, аналітичні статті, то нині більше місця отримують репортажі з місць подій, інтерв'ю з військовими, нариси про волонтерів, блоги. Поширюється формат волонтерських звітів, фотозамальовок із гуманітарних місій, відеоісторій, записаних телефоном, які швидко набувають популярності в соціальних мережах. Участь громади у створенні контенту – ще одна нова риса. Місцеві мешканці надсилають свої історії, фотографії, спогади; дедалі частіше громадяни стають авторами матеріалів, ініціаторами тем, що обговорюються. Це посилює інтерактивність, робить медіа більш відкритими, а журналістику – спільною справою. Усі ці процеси засвідчують: локальні медіа на Коломийщині перетворилися на інституції довіри, підтримки та згуртованості.

Вони стали медіаторами між владою та громадянами, провідниками офіційної інформації, організаторами взаємодопомоги. Так, газета «Вільний голос» не лише публікує матеріали, а й ініціює волонтерські акції, «Глузд» – запустив онлайн-марафони підтримки переселенців, а «Інформатор Коломия» створив карту гуманітарної допомоги.

Отже, аналіз трансформації контенту коломийських медіа в умовах війни засвідчив здатність медіа до швидкої адаптації, професійну гнучкість і глибоку соціальну відповідальність журналістів. Відбулася не лише тематична переорієнтація на теми безпеки, війни, допомоги армії та громадам, а й зміна способів подачі інформації – від коротких новин до глибоких емоційних репортажів, документальних історій та громадянських ініціатив. Місцеві журналісти взяли на себе роль не лише інформаторів, а й координаторів, комунікаторів, емоційних опор для своїх громад. Зросла участь громадян у творенні інформаційного простору. Спостерігається збагачення жанрової палітри, переосмислення стилістики, акцент на близькість до читача, гуманітарний складник. В умовах війни локальні медіа стали стратегічно важливими для інформаційної безпеки регіону. Вони виконують функцію захисту, мобілізації, просвіти й моральної підтримки, і саме тому потребують не лише суспільної довіри, а й системної підтримки з боку держави та громад.

Список літератури

1. Зіненко З. Як виживають районні медіа під час війни? *Детектор медіа*. 09.12.2023. URL: <https://detector.media/infospace/article/220385/>
2. 1 000 днів повномасштабної війни: як українські медіа вистояли під час російської військової агресії. *IMI*. 19.11.2024. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/1000-dniv-povnomasshtabnoyi-vijny-yak-ukrayinski-media-vystoyaly-pid-chas-rosijskoyi-vijskovoyi-i64963>
3. Суспільне Івано-Франківськ. URL: <https://suspilne.media/ivano-frankivsk/>
4. Газета «Вільний голос». *Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/share/18xZdGnTL6/?mibextid=wwXIfr>
5. Онлайн-видання «Глузд». URL: <https://gluzd.org.ua/>
6. Інформатор Коломия. URL: <https://kl.informator.ua/uk>